

De enige privé-universiteit van Nederland is nog altijd een mannenbolwerk: slechts een kwart van de studenten is vrouw. Wie zijn die vrouwen? Waarom kiezen ze voor deze opleiding? En hoe bevalt het leven op het prestigieuze landgoed? 'Ik had me voorbereid op zwáár, niet op zó zwaar.'

DE MEISJES VAN NYENRODE

Nyenrode is geen universiteit, maar een goed afgebakend minidorp. Dat realiseer ik me als ik me meld bij de portier van de school, die in het indrukwekkende poortgebouw (neorenaissancestijl, jawel) de wacht houdt. Hij geeft me een

een prachtig landgoed (zon en een laagje sneeuw werken mee) en ergens in de verte de collegegebouwen, waar drie studentes op mij wachten. Dapper zet ik de pas erin, maar gelukkig stopt er na twee minuten een speciaal Nyenrode-busje dat me wel even wil brengen. De bestuurder brengt normaal gesproken de post rond en houdt de

SABINE

Als ik het Albert Heijn-gebouw (vernoemd naar een bekend oud-student) binnenkom, zit Sabine (24) al op me te wachten. Met haar halfflange blonde haar, lichte make-up en witte bloesje ziet ze er in eerste instantie niet anders uit dan de gemiddelde studente. Maar zodra ze begint te praten, wordt al snel duidelijk: dit meisje weet wat ze wil en doet wat ze wil. Sinds augustus 2002 volgt ze de studie Master of Science in Management (MSc). Ze komt net van de Universiteit van Utrecht, waar ze vijf jaar ('iets te veel gefeest') rechten heeft gestudeerd. "In het laatste jaar van mijn studie ben ik me gaan bezinnen," vertelt ze. "Ik realiseerde me dat ik eigenlijk helemaal geen advocaat wilde worden. Ik wilde het bedrijfsleven in, liefst als manager. Het gevoel dat ik me onvol-

'Ik heb me altijd
one of the guys gevoeld'

zitten. Qua ruimte ben ik er wel op achteruitgegaan, ik zit nu in een kamer van vijf bij vijf die ik ook nog met iemand moet delen. Inmiddels vind ik dat alleen maar gezellig."

Het geld voor de opleiding (een ruime 22.000 euro, exclusief woonruimte) en inwoning à 1000 euro per maand leende Sabine van de bank. Ze moet een afweging maken en uitzoeken hoe je aan de middelen komt. Ik zag het niet als een obstakel."

AMBITIE EN WILSKRACHT

Wat inmiddels zo gewoon lijkt – een vrouwelijke student op een universiteit – was tot 1972 ondenkbaar. In 1946 werd de school opgericht met als doel: studenten klaarstomen voor een hoge positie binnen het bedrijfsleven. De vraag of dit misschien ook interessant was voor vrouwen kwam niet aan de orde. Ten tijde van de tweede emancipatiebeweging veranderde dat. In 1972 meldden de eerste vrouwelijke studenten op Nyenrode: negen in totaal. De mannelijke studenten namen een niet onverdeelde positief. Het verhaal dat mannen op Nyenrode vrouwelijke medestudenten met 'hoer' aanspreken, stamt uit die periode. Inmiddels is dat veranderd, maar nog steeds is slechts één op de vier Nyenrode-studenten vrouw.

Sabine: "Op mijn opleiding zitten 126 studenten, daarvan zijn er 26 vrouw. Als ik later in een groot bedrijf ga werken, is die verhouding waarschijnlijk niet heel anders, dus wat dat betreft is het een kwestie van samenleving. Maar ik vind het wel jammer. Veel vrouwen vinden het blijkbaar goed genoeg om één studie te doen. Ik heb wel te zien dat vrouwen toch eens wat meer ambitie! Ook als je besluit er een paar uur naast te gaan omdat je bijvoorbeeld kinderen wilt, dan zijn vrouwen bij het herintreden zoveel groter als je een goede opleiding hebt. De reacties die Sabine van mannen krijgt, zijn over het algemeen positief. "Mannen hebben juist respect voor je als vrouw, want ze weten dat je ambitie en wilskracht hebt. En daarbij zit je met elke man op dezelfde schuif: je hebt een hoop geld betaald, moet heel hard werken en wilt iets bereiken in het leven. Dat schept juist een band. Ik heb me altijd one of the guys gevoeld. En zoveel mannen is het hartstikke handig als je weer eens problemen met je computer hebt."

GEEN WILD STUDENTENLEVEN

Sabine wist wat haar te wachten stond toen ze met MSc begon. Ze had de bedoeling dat je minimaal zestig uur per week aan je studie zou besteden. Ik wist dus dat ik hard zou moeten werken en weinig zou moeten slapen. Maar zeker in het begin viel dat toch wel tegen. "Deze studie is niet te vergelijken met rechten. Toen ik rechten had ik hooguit acht uur per week, de rest van de tijd was ik vrij. Hier beginnen de eerste jaren om negen uur en om zes uur 's ochtends daarmee klaar. Je eet wat, gaat naar de mensa, of in de mensa, en dan ben je op je opdrachten. Tot een uur of twaalf 's nachts."

ANKE

Het ritme van Sabine is niet te vergelijken met dat van Anke (32, rode lippenstift, blond haar in een paardenstaart). Zij koos voor het Young Management Program, een cursus waarbij ze, gedurende zes maanden, eens per maand een week lang intern het programma volgt. Sinds 2001 is ze adjunct-directeur bij Call2, onderdeel van PinkRoccade. "Toen ik daar aan de slag ging, wist ik: dit is een grote stap in mijn carrière. Ik had er erg veel behoefte aan om meer te leren, beter te worden en mezelf te ontplooiën. Samen met mijn werkgever heb ik besloten dat het een goede investering zou zijn om een cursus te volgen. Nyenrode is wat dat betreft ideaal: je bent van maandag tot en met vrijdag helemaal ondergedompeld in de materie. En wat me ook zo bevalt aan Nyenrode, is dat het een heel pragmatische school is, ze combineren praktijk en theorie op een heel goede manier. Daardoor kan ik wat ik in een week heb geleerd, meteen toepassen binnen mijn bedrijf. Daarbij is de naam Nyenrode natuurlijk heel groot, dat heeft ook meegeteld bij mijn keuze."

De Nyenrodianen vielen Anke alleszins mee. "Ze zijn meer mens dan ik had verwacht. Blijkbaar dacht ik toch het kille, snelle type tegen te komen. Maar ze zijn over het algemeen warm, vriendelijk en geïnteresseerd." In haar groep zitten vijf vrouwen tegenover vijftig mannen. "Jammer dat er zo weinig vrouwen aan dit programma meedoen. Maar ze kiezen er zelf voor. Als er kinderen komen, gaan zij minder werken. Of ze besluiten om hun studie niet af te ronden. Daar maak ik me weleens druk om: kom op, vrouwen, verman – of liever gezegd vrouw – jezelf! Want je kunt de maatschappij wel de schuld geven, maar je kunt ook zelf met je man overleggen om allebei minder te gaan

Zelf denkt ze nog niet na over kinderen. "Dat speelt helemaal niet. Op dit moment vind ik het een logische stap om op termijn door te groeien van adjunct-directeur naar directeur. Daarna zien we wel weer. En mijn man is zelf ook druk met zijn werk bezig. Overigens hebben we het nooit over dit soort onderwerpen op school. Het vrouw zijn is geen issue. We zitten hier gewoon met dertig ambitieuze dertigers."

CREATIEF MET TIJD

Ambitie bracht ook Geanne (29) naar Nyenrode. Haar situatie is anders dan die van Sabine en Anke, want Geanne is Braziliaanse en pas sinds augustus 2002 in Nederland. Ze spreekt nog geen Nederlands, maar haar Engels – met een licht Jennifer Lopez-achtig accent – is uitstekend. Geanne timmerde in haar eigen land flink aan de weg, maar wilde meer. En het liefst in een ander, onbekend land. "Een vriend van mij, die werkt bij de Nederlandse ambassade in Brazilië, vond dat ik niet voor de makkelijke weg moest kiezen door in Spanje of Italië te gaan studeren. Daar lijken de cultuur en de taal te veel op die van Brazilië. Nee, Duitsland of Nederland, dat moest het worden." Ze vergeleek verschillende scholen en besloot haar spaargeld in Nyenrode te investeren. Ze doet nu mee aan het 13 maanden durende Internationale MBA (Master of Business Administration)-programma.

Geanne wist wat ze van Nyenrode kon verwachten, maar: "Ik had me voorbereid op zwaar, niet op zó zwaar." Toch komt ze allerminst uitgeblust over. Ze praat snel, gebaart, lacht veel, drinkt koffie en vertelt hoe ze aan het begin van haar opleiding bij elk kopje koffie een stroopwafel at. "Wat hebben jullie ontzettend lekker snoepgoed, zeg!"

GEANNE

ik er nog een schepje bovenop doen. Ik heb geen tijd om te ontspannen, geen tijd om ziek te zijn. Tijdens tentamenperiodes begin ik om half negen 's ochtends met leren en ik ga door tot twaalf uur 's nachts. Alles bij elkaar neem ik een uur de tijd om te eten. Laatst wilde ik op zondag iets langer slapen, maar toen belde m'n studiegenootje me om negen uur uit bed, waarom ik nog niet begonnen was." Geanne vertelt het lachend. Ook vertelt ze dat ze laatst om half twaalf 's nachts klaar was met leren en het de hoogste tijd vond om weer eens wat aan sport te doen. "Dus ben ik van half twaalf tot half één naar de sportzaal gegaan. Ja, je wordt hier heel creatief met je tijd."

Op het campusterrein, in een van de laagbouwflatjes, bevindt zich Geannes tijdelijke 'huis'. In deze flats wonen alle studenten die intern zitten: de MBA'ers, de MSc'ers en een kleine groep studenten van een aantal andere studierichtingen. Geannes kamer is klein en rommelig, en kijkt uit op een grasveld en vijver. Al het benodigde staat erin, inclu-

m'n studie te richten. Dat gaat nu even voor." Binnen Nyenrode ontstaan niet zo vaak relaties. "Je denkt wel twee keer na om te beginnen met iemand in je groep. Je zit dag in dag uit met elkander op de schepen. Ik denk dat je daar het best mee kunt wachten tot de zomer bijna is afgelopen."

Dat ze als vrouwelijke student in de minderheid is, vindt ze geen probleem. "Ik vind dat het nog wel meevalt, in mijn klas is zo'n 70 procent vrouw. In Brazilië, waar ik voor ingenieur studeerde, was op de hele school misschien tien vrouwen rond." De Nederlandse mannen, vindt ze, behandelen haar met respect. "Als je dat niet doet met Brazilië! Daar heerst echt een machocultuur, veel erger. De Nederlandse vrouwen zijn ook heel anders dan de Braziliaanse. Dat is lang niet zo afhankelijk."

SELFMADE WOMAN

Sabine is, als ze is afgestudeerd, doctorandus in management. Ze vindt het leuk vinden om bij een grote multinational te werken, zoals Heineken of Sara Lee. Maar het is even afwachten hoe de Nederlandse economie voorstaat. Ik denk dat Nyenrode best zal zijn als ik eenmaal ga solliciteren. Als je iemand treft die hier ook heeft afgestudeerd, schept dat al snel een band."

Anke heeft het gevoel dat ze nu al dagelijks bezig is met de voorbereiding op de toelatingsexamen. "Ik heb bijvoorbeeld geleerd dat je altijd moet proberen een situatie dat deel te zoeken waarop je zelf invloed kunt oefenen. Dus niet meteen roepen: 'Daar kan ik niks aan doen, dat is door het weer, of de buurvrouw!' Daarmee ontnem je jezelf de mogelijkheid om er iets aan te veranderen en dat is natuurlijk niet het idee. Geanne heeft nog geen duidelijk beeld voor ogen, wat de toelatingsexamen betreft. Ze denkt erover om na haar IMBA de cursus Double Degree te doen, waarmee ze doctorandus wordt. Ze mompelt in het Engels over Braziliaans en vertaalt vervolgens: "De wind blaast toch wel naar het zuiden, niet weet waarheen je gaat. Misschien blijf ik na mijn opleiding in Brazilië, misschien ga ik terug naar Brazilië. Ik wil in elk geval een internationale baan waarbinnen ik mijn eigen grenzen kan verkennen. Ik wil me als een selfmade woman, ik probeer binnen mijn mogelijkheden de hoogste te bereiken. Ik denk niet dat ik daar een uitzondering ben. Dat probeert iedereen toch?" ←

DE TOELATINGSEISEN

Op de Universiteit Nyenrode in Breukelen kom je niet zomaar toe. Behalve over een zak met geld, moet je beschikken over de juiste vooropleiding, bij sommige studies gecombineerd met werkervaring. Daarbij moet je een beoordelingstoelatingsexamen (toelatingsexamen) ondergaan. De test bestaat onder andere uit een toelatingsexamengentietest en een test om te beoordelen hoe goed je Engels spreekt. Alle lessen worden namelijk in het Engels gegeven. Na de toelatingsexamen, met mensen binnen Nyenrode